

● DRUMUL MEU SPRE PAVEL PROCA

Drumul spre întruchiparea lui Pavel Proca a fost drumul apropierei mele de cei mai reprezentativi eroi ai epocii noastre : comuniștii. Până la el n-am mai interpretat nici un rol de comunist, și de aceea consider întâlnirea cu acest personaj ca unul dintre cele mai însemnate evenimente ale vieții mele artistice. Am avut norocul să găsesc în Proca profilul unuia din cei mai izbutiți eroi comuniști din literatura noastră dramatică. E un rol plin de substanță umană și artistică, original, autentic, în sensul că are o structură sufletească foarte complexă, înălțimi și scăderi, frământări, contradicții dominate de acea trăsătură emoționantă a atașamentului față de cauza clasei muncitoare, față de partid. Această dăruire pentru cauză, ce definește fiecare atitudine, fiecare acțiune a lui Proca, sună deschis, simplu, organic : „Am steaua mea polară...”, și câtă vreme mă țin după lumina ei, sufletul meu e împăcat“... „...și o să mă țin de ea până la ultima suflare”.

Forța lui Proca constă în aceea că știe, cunoaște și aplică tot ceea ce a dezvoltat partidul în el din perioada ilegalității până în zilele noastre : pasiune revoluționară, sentimentul răspunderii față de colectivitate, profund umanism, intransigență și combativitate față de orice manifestare ce contravine idealului comunist.

M-a atras spre eroul lui Fărcășan adinca și sincera lui pasiune pentru știință, pentru adevărul științific, muncă în care eroul se dăruiește total, neobosit, neglijând odihna și liniștea. M-au cucerit la Proca energia lui creatoare, modestia, unda de poezie și de romantism cu care l-a înzestrat autorul. Toate aceste trăsături la un loc, în unitatea lor indestructibilă, definesc de fapt pe toți luptătorii comuniști, dimensiunile lor sufletești.

Am fost preocupat mult de alegerea mijloacelor de expresie pentru reliefaarea acestui chip. Trebuia să fiu exigent și necruțător față de tot ce ar fi apărut perimat, străin, ostentativ în interpretare. Selecționarea mijloacelor mele de întruchipare scenică s-a desfășurat nu ca un scop în sine, ci în interesul unei înfringeri ideologice și emoționale cât mai puternice asupra spectatorului. De aceea am căutat să joc sobru și foarte interiorizat, să dau o vibrație puternică, incandescentă, ideilor și crezului său partinic, să-l înzestrez cu multă căldură și dragoste comunistă față de toți oamenii, și îndeosebi față de Athanasescu, care trebuia ajutat și salvat. Vreau să mai spun că, lucrînd la rolul lui Proca, am încercat de data aceasta nu simpla bucurie pe care ți-o dă munca profesională, ci o emoție și o bucurie de un fel nou. A fost o muncă de construire a mea proprie, pe linia unei mai adânci înțelegeri a ceea ce avem noi, actorii, de făcut în viitor pentru afirmarea cât mai expresivă și mai convingătoare a spiritului de partid.

Dacă am izbutit prin Proca să transmit cît de puțin din forța și activitatea activistului de partid, aș vrea să se considere această realizare ca un modest omagiu adus eroilor clasei muncitoare, care s-au jertfit pentru înfăptuirea visului lor îndrăzneț : patria noastră socialistă.

George Constantin